

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
Slovak Blind and Partially Sighted Union

Sekulská 1
842 50 Bratislava
Slovenská republika

tel.: +421/2/69 20 34 20
+421/2/69 20 34 30
fax: +421/2/69 20 34 47

IČO: 00683876
DIČ: 2020804731

e-mail: unss@unss.sk
web: www.unss.sk

Tlačová správa

V Bratislave
Dátum 6.9.2017

Na okamžité
uverejnenie

Vybavuje:
Branislav Mamojka

Telefónne číslo:
02/69 20 34 20

Marakéšska zmluva bližšie k ratifikácii

Medzinárodný deň gramotnosti (8. 9.) nás každoročne núti k zamysleniu o gramotnosti takmer 300 miliónov ľudí so zrakovým postihnutím a ďalších s poruchami čítania. Až 90 % z nich má problém dostať sa k informáciám v printovej podobe –sprístupnené je pre nich len 1 – 7 % z kvanta kníh, ktoré sa rok čo rok publikujú na celom svete. Množstvo prístupných dokumentov je možné podstatne zvýšiť ich cezhraničnou výmenou. Od 30. 9. 2016 to bez potreby súhlasu držiteľa autorských práv a bez dodatočných poplatkov umožňuje Marakéšska zmluva medzi štátmi, ktoré ju už ratifikovali.

Ratifikácia štátmi Európskej únie mešká. Dôvodom bol legislatívny spor medzi členskými štátmi a Európskou úniou, či je ratifikácia vo výlučnej kompetencii EÚ ako celku alebo v kompetencii jednotlivých členských štátov. Vo februári 2017 svojim rozhodnutím potvrdil Európsky súdny dvor výlučnú kompetenciu EÚ. Otvorila sa tým cesta k ratifikácii Marakéšskej zmluvy. Aby však mohla po ratifikácii fungovať v celej EÚ, pripravila Európska komisia návrh dokumentov, ktoré upravujú podmienky a pravidlá výmeny medzi krajinami vo vnútri únie a EÚ a tretími štátmi. Po ukončení schvaľovacieho procesu a nadobudnutí účinnosti budú mať členské štáty EÚ 12 mesiacov na transpozíciu smernice do národnej legislatívy. Až potom zrejme dôjde k ratifikácii Marakéšskej zmluvy Európskou úniou.

Úlohou spomínaných dokumentov je predovšetkým zabezpečiť, aby boli na národnej úrovni splnené 2 podmienky, ktoré Marakéšska zmluva požaduje:

- zaviesť výnimky a obmedzenia autorského práva povoľujúce beneficiantom a autorizovaným subjektom vykonávať zmeny potrebné na úpravu diela do prístupného formátu pre osoby s poruchami čítania;
- povoliť cezhraničnú výmenu prístupných rozmnožením vyrobených v súlade s výnimkami a obmedzeniami obsiahnutými v Marakéšskej zmluve.

Sme veľmi radi, že táto legislatíva otvára dvere pre rýchlu ratifikáciu Marakéšskej zmluvy Európskou úniou. Vďaka nej bude pre neziskové použitie slúžiace nevidiacim a slabozrakým osobám a osobám s ďalšími poruchami čítania cezhraničná výmena sprístupnených kníh, ktoré sú chránené autorským právom, legálna bez potreby súhlasu držiteľov autorských práv. Súčasne však musíme vyjadriť ľútosť nad tým, že táto legislatíva dovoľuje členským štátom EU zaviesť platenie kompenzačnej náhrady držiteľom autorských práv. Považujeme to za rozpor s jasným cieľom Marakéšskej zmluvy. Takéto kompenzácie doteraz na Slovensku neexistujú a veríme, že možnosť ich zavedenia nebude v slovenskej legislatíve využitá.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska je občianske združenie, ktorého členmi sú nevidiaci a slabozrakí ľudia, ich priaznivci, priatelia a rodičia. V súčasnosti má viac ako 4 000 členov združených v 64 základných organizáciách. Svoje služby, poradenstvo a aktivity poskytuje ľuďom so zrakovým postihnutím v každom kraji Slovenska bezplatne. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska vznikla v roku 1990.

Kontakt:

Branislav Mamojka, predseda ÚNSS
Tel.: 02/69 20 34 32, 0905 469 651
e-mail: branislav.mamojka@unss.sk
www.unss.sk